

საქახმარი შენგან...

როცა გული გულობს

ლიბის საარაკოდ მდიდარი მეფე კრეზუს – ალბათ, გსმენიათ წარმართობიდან მოღნეული გამოთქმა: კრეზუსივით მდიდარიო – ათენელი ბრძენი სოლონი ეწვია. მეფე მყისვე სალაროში ჩაუძლვა და, აურაცხელი განძეულით გაყიყოჩებულმა, ამაყად გადახედა მოხუცს, გულგრილად რომ შესცეკროდა დაზენებულ ქრო-ვერცხლა თუ თვალ-მარგალიტა. „მეფეო, – უთხრა ათენელმა, – ეს ყოველივე წარმავალია. უმთავრესია, ცხოვრებას როგორ დაამთავრებ, რაც უტოვებ მისაპას შთამომავლობას, როგორ მოგისხენიერენ“.

როცა კიროსმა ლიბია დაიპყრო და კრეზუს სიკვდილი გადაუწყვიტა, მეფეს გაახსენდა ბრძენის სიტყვები და სინაწლით ღალადფყო: „სოლონ, სოლონ, სოლონ!“

მაცხოვარი გვმოძღვრავს, ნუ მიელტვით მწიერ საუნჯეთ, რადგან – უანგი, ან ჩრჩილი შეჭამს, ან ქურდი მოიპარავს.

იადან“ – სამშობლოში ოჯახის წარმომადგენელი ხარ, მის მიღმა კი – სამშობლოსი.

მე-19 სკოლის მოსწავლეები სკოლის სახეს წარმოადგენენ საქართველოში და მერე – რო-

ცხოვრებისეული კრედო აღსაზრდელებში განხილვის ზრუნვაა, მისა ანგელოზმა ახალგაზრდობაშივე მოჰკიდა უჩინარი ხელი და ხელოვნების უზეშთავს დარგში – მუსიკაში განამწესა. იქიდან მოყოლებული, ის და მისი კოლეგები ბავშვების სასიკეთო იმდენი ინიციატივის ავტორები არიან (რაზეც ადრე წერდა ჩვენი განები), გვინია, ამონურეს შესაძლებლობები, მეტი რაღა უნდა მიიფიქრონო, მაგრამ მათი ქადა მუდამ ირივე ხელით იჭმევა: სიკეთეს სიკეთეს ამატებენ, მადლი

დაგიკრავენ ტაშს, მეტი სტიმული ძნელად წარმოსადგენია.

ულამაზესი კომპოზიცია. ჩაბნელებული დარბაზში სანთლებით ხელში დინჯად შემოდიან სტიქაროსნებად ჩაცმული ბავშვები და კომპოზიტორ მანანა იმედასის პატრიარქისადმი მიძღვნილ საგალობელს, პოეტ ნანა დარჩიაშვილის ლექსზე საოცარი შთაგონებით ასრულებენ (ცოკალის ბედაგოგი – თინა იმერლიშვილი).

გუნდში, ამ სკოლის მოსწავლების მანძილზე ქუდა აქაურ შემსრულებელთა ოსტატობა. ქვეყნის მიღმა კი სამშობლოს წარმოადგენენ და ისე დიდებულად, რომ საერთაშორისო ასპარეზებს – კი არ მეორდება, ილიასული თერგისა არ იყოს, მუდმივ მოძრაობაშია, ძიებაში პჰოვებს ყმაწვილების სასიკეთო სიახლეებს.

აგრე, პედაგოგმა რუსუდან გავამ გია ყანჩელის ხსოვნისადმი მიძღვნილი საკლასო კონცერტი გამართა. ყმაწვილებმა მასტროს 14 წანარმობი შეასრულეს. ხომაა ეს კიდევ ერთი სიახლე და ესთეტიკურ-პატრიოტული აღზრდა!

მართლაც ისეთი შთაგონებით

ჩასაბერი ინსტრუმენტებს გოგონათა უნიკალურმა ორკესტრმა, კომპოზიტორ ალექსანდრე მნარიაშვილის დირიჟორობით და გაერთიანებულმა ორკესტრმა სერგო ტყაბლაძის დირიჟორობით მოხიბლეს მსმენელი.

ეს მით უფრო აღსანიშნავია, რომ, ძირითადად, სწავლების პირველი ნლის ორკესტრანტები უკავდნენ. ჩემდაუნებურად გამილვა გონებაში, „ნიჭიერის“ შეუ თამამად შეიძლება ამ სკოლაში გაიმართოს-მეორე.

და კიდევ: სკოლა დროულად იჭერს თადარიგს – ცვლას ამზადებს და მეტი შესაძლებლობები რომ ჰქონდეს, კიდევ რამდენ სასიკეთოს იქმოდა ბავშვებისათვის.

თუმცა, იყო მოხიბლულთა: საკრებულოს თავმჯდომარის, ბატონ გიორგი ტყემალაძის, რაიონის გამგებლის, ბატონ კახა სამხარაძის დაპირებები, რაც, იმედია, შესრულდება და გულთ-

გორ! ათწლეულების მანძილზე ქუდა აქაურ შემსრულებელთა ოსტატობა. ქვეყნის მიღმა კი სამშობლოს წარმოადგენენ და ისე დიდებულად, რომ საერთაშორისო ასპარეზებს – კი არ მეორდება, ილიასული თერგისა არ იყოს, მუდმივ მოძრაობაშია, ძიებაში პჰოვებს ყმაწვილების სასიკეთო სიახლეებს.

– მადლს და ასე ამოუნურავად! ლათინური ანდაზა გვარნ-მუხებს, გამეორება ცოდნის დედაა. კი, ბატონო, მაგრამ მე-19 სკოლის კოლექტივი მეტ-საც ახერხებს – კი არ მეორდება, ილიასული თერგისა არ იყოს, მუდმივ მოძრაობაშია, ძიებაში პჰოვებს ყმაწვილების სასიკეთო სიახლეებს.

აგრე, პედაგოგმა რუსუდან გავამ გია ყანჩელის ხსოვნისადმი მიძღვნილი საკლასო კონცერტი გამართა. ყმაწვილებმა მასტროს 14 წანარმობი შეასრულეს. ხომაა ეს კიდევ ერთი სიახლე და ესთეტიკურ-პატრიოტული აღზრდა!

სემესტრის მიწურულსაც გამართეს ტრადიციული საანგარიშო კონცერტი. მეორე ასეთი კონცერტი სასწავლო ნლის დასასრულს გაიმართება. თითქოს და – რა? ტრადიციული,

მიღერეს ბავშვებმა, რომ მართლმადიდებლური ახალი ნლის გათენების სარამოს – 13 იანვარს გუნდი საპატრიარქეში მიიწვიეს. თავად უწმიდესი და უნეტარესი

ბილი სიტყვები, რასაც ბატონი თემურ შაშიაშვილიც შეუერთდა.

იყო სიმღერები, იყო მიღლულები და იყო საოცრად მეგობრული გარემო.

კონცერტი დამთავრდა. ერთი პირობა დაგაბირე, მაესტროებისთვის მეტითხა აზრი შესრულების დონეზე, მაგრამ მათ სახეებს რომ შევხედე, გადავიფიქრე – ზედ ეწერათ, რაოდენ აღფრთოვანდნენ დამწყები მუსიკოსების სტატობით.

ასეა, როცა გული გულობს, როცა სკოლის პედაგოგთა მთელი კოლექტივის საუნჯე მათს აღსაზრდელებშია დაუნველებული.

კონცერტის თანამდებობა

გულთვისის დამართვის მიზანი

კონცერტი კი გრძელდებოდა.

„რიგითი“ კონცერტი იყო. მაგრამ „ბარის პირს თუ უფრო ღრმად ჩავკრავთ“, ცხადი გახდება: წარმოგიდენიათ მუსიკოსის სცენისა და მსმენელის გარემოება? ეს ხომ ნესად ქცეული უდიდესი მუხებია, კი მაგრამ მათი მშობლებისა და პედაგოგებისათვის. და მერე როგორი მსმენელი! კომპოზიტორები:

ვაჟა აზარაშვილი, კახა ცაბაძე, გიორგი შავერზაშვილი (კომპოზიტორთა კავშირის თავმჯდომარე) მერაპ მერაბიშვილი.

ასეთი მაესტროები რომ

„ათინათის“ და „ანთოლოგის“ სახალხო ელვარება

პიუტერიზაციამ „ანთოლოგის“ მკითხველები ვერ დაუფრთხო, პირიქით, მოუმრავლა.

„ანთოლოგის“ დანიშნულება უპირატესად მხატვრული ლიტერატურის, ხელოვნების, კერძოდ, მწერლობის ნარმოჩნაა. ბუნებრივია, აյ მწერლობის ხევდრითი წილი დიდია. როგორ მინდა სახელგანთქმული მწერლები ყოველ უანრში ჩამოვთვალო. იმდენია, ვერ ვძედავ, ერთს დავასახელებ, მეორე გამინანყენდება. და მაინც: მუხრან მაჭავარიანი, რეზო მიშველაძე, მაყალა გონაშვილი, ერეალუ სალლიანი, გურამ გედევანიშვილი, ნაირა ნიურაძე... აი, ვისი სახელები ამშვენებენ „ანთოლოგიას“. მკითხელს ვთხოვ, ერთი გამონაკლისი დაუუშვა. ამის ნებას მაძლევს შემდეგი: ჯერ ერთი, ქალია, მეორე – საოცარი ბიოგრაფია აქვს, მესამე – კარგი პოეტია. მკითხველი მიხვდა, რომ იგი გახლავთ გულანთებული პატრიოტი და დიდი რედაქტორი გულნაზ ხარაშვილი.

აი, მხოლოდ ორიოდე ნიმუშს მოვიტან მისი შემოქმედებიდან: ლექსი ეძღვნება კაც-ლეგენდას, ჯუმბერ ლეჟავას.

აკადემიის წერილის ფიცი

რამდენი ლექსი გიძლვენით, მაგრამ სიტყვა ვერა ვთქვით შენი საფერი. ვეფერებოდი შენს ჯიშს და ნაგრამს, კვლავ ბევრი დაგვრჩია ისევ სათქმელი.

შენი სახელის უკვდავებისთვის, სიცოცხლის ბოლო წუთს განაცვალებთ...

კვლავაც ვიბრძოლებთ იდებისთვის, არ მოვდუნდებით, წუთს არ გავაცდენთ.

თაბებს შევკრებთ დარუბანდამდე, ნაბიჯს ავანყობთ ნიკოფსიდან, ვიბრძოლებთ ცაში ნასვლის ვადამდე და არ ამოგშლით ჩვენი სიიდან.

მეორე ლექსი:

წერილი დაჭვი

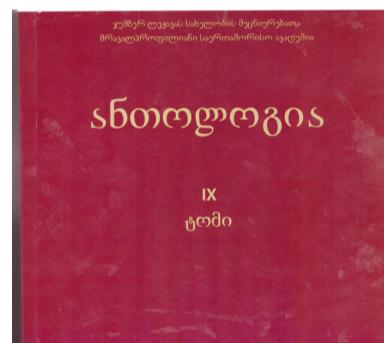
სიკეთეს ვთესავ, არა ვარ მგელი, ნამნამებში მაქს ცრემლი მოჩრილი, ჩემი გულია ხასასა ველი, რწმენით ვარ მუდამ უფლის მორჩილი.

ჩემი გულია სიკეთის ხიდი და მოლვლივე ზღვის ტალღის მსგავსი. ჩემი გულია წყნარი და მშვიდი, ქედმალობასთან წერტილი დასვი.

აი, ქალბატონ გულნაზის სულიერ-ზნებორივი კრედო და პორტრეტი. არც საბავშვო პოეზიაში ჩამოუვარდება იგი ვინმეს.

„ანთოლოგია“ მზრდელია ყრმათა იაკობის „დედანის“ დარად, დამკვალიანებელია ნორჩი „ათინათელთა“ ნიჭისა. „ათინათას“ და „ანთოლოგიაში“ ამ სფეროს ნაყოფიერად უძღვება თბილისის 167-ე საჯარო სკოლის მკითხველთა კლუბი „მთიები“ დამსახურებული პედაგოგის

ლამარა გეგედავას ხელმძღვანელით. მოვწოდებ ყველა სკოლას, ჩამოაყალიბოს კლუბი „ნორჩი ათინათელები“. „ათინათას“ ერთად „ანთოლოგია“

მაძლევს ამის საშუალებას.

აი, „ანთოლოგიის“ დიდი ღირებულება და ელვარება. ელვარება და ნათება საახალნლოა, რომელიც მთელ წელიწადს შეუურად გაჰყვება.

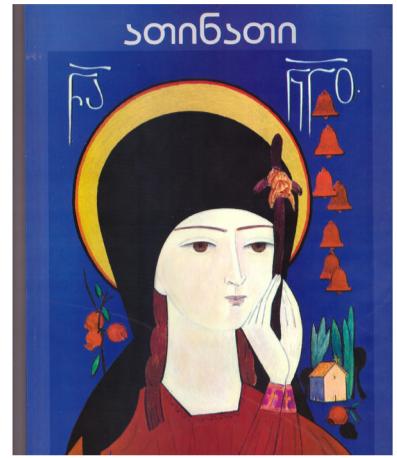
შარშან ანთოლოგიის VIII ტომის მიმოხილვისას სათაურად მივეცი: „ათინათის „შენაკადთა კრებული მზესხივოსანი“. IX ტომიც ასეთია: „ათინათის გაზრდილია, მისი ძუძუ უწოვა“, „მას „ათინათში“ უდგას ფესვები, როგორც წყალში დგას წნიორის ძირები.“

„ათინათის“ ბოლო, მე-4 ნომერიც ბრწყინვალეა, ბარაქიანი, ძარღვიანი. მაღალ დონეზე განიხილეს იგი მწერალთა კავშირში. ამჯერად გაზეთის ფორმატის გამო არ გვეძლება საშუალება მასზე ვრცლად მსჯელობისა. მაინც შევეცდებით ორიოდე სიტყვით.

ერთმა კოლეგამ მისაყვედურა, სულ აქებ, კრიტიკა არა ჩანსო. ეჭ, ჩემი იმანო, საქმის კეთებაა რთულზე რთული, თორემ შენიშვნების მიმცემი კვარცირიდანაც მოვა.

„ათინათი“ და „ანთოლოგია“ იმხელა დიდ საქმეს აკეთებს, ზოგირთი ხარვეზი რა მოსატანია. ილიას სამების – „ენა, მამული, სარწმუნოების“ დაცვა-გაძლიერებას არის შეჭიდებული. ნიჭიერთა აღმოჩენა-ხელის შეშველებას ცდილობს, მეცნიერების, მწერლობის, ხელოვნების... აყვავებაზე ზრუნავს, რომ საქართველოს სახელი შორს „გასტყორცნოს, გააჯირითოს.“

მოდით, მკითხველის მოტივაცია-დანინტერესება-მოზიდვის მიზნით ასეთი სათამაში შემოვილოთ: „მოგზაურობა „ათინათანთოლოგიის“ სამყაროში.“ ამჯერად „ათინათის მე-4 ნომრის მაგალითზე ვცადოთ: ეძიოთ, ვის კალამს ეკუთვნის შემდეგი სათაურები და ფრაზები, მოკენანათ? დაიზეპირეთ! პოეზია – „მენატრება სტრიქონები,

შენი ნაკარნახევი“, „მოწყრიალე ფანდურებო“, „მტკვარი სევდას აქარებდა დუდუკით“, „ჰიმნი სამშობლოს“, „დავით გარეჯი საქართველოა“, „გონიოსკენ“, „მცირეს ამწევი მირჩევის, ალამართალი ვინც არის“, „თუ სამშობლოს დავარგავთ“, არ დავიწყება მოყვარეთა: „ეს ცხოვრება“, პროზა: „ბელურა გემის ანძაზე“, „პაემინი სიკვდილთან“, სულის უკვდავება: „სიკვდილო, არ მოკიდო ხელი!“ ოჯახური ურთიერთობები: „მასწავლებლებსაც ჰყავთ მასწავლებლი“, ხელოვნება: „დიეგო ველასესის ფერწერა“, ისტორია: „მარაბდა...“

როგორც მკითხველი, დიდ მაღლობას მოვახსენებთ რედაქტორის ყველა თანამშრომელს, პასუხისმგებელ მდივანს, განყოფილებათა რედაქტორებს, რედკოლეგის წევრებს, ყველას – „დიალი საქმის ასაშენებლად პატრა კენჭი ვინც მიიტანა“. ამ წერილს უურნალისტი ასე დაამთავრებდა: „ათინათის“ № 4 და „ანთოლოგიის“ IX ტომი შემაბალი წლის კვირაძალზე უძვირფასების საუნჯე და საჩიქარია მადლიერი მკითხველისათვის. დიდ დღესასწაულებს ვულოცავთ „ათინათის“ და „ანთოლოგიის“ ყველა მუშაქს!

ბორის მიშევალაბენ, საქართველოს დამსახურებული უურნალისტი

ნეირამ მკითხველები გასარება

აწ ჩამორიანი

ველოდებოდი ჭაბუკებს დილით, მოიჩქარიან ცხენებით, ლიმით, მოჰყავთ ცხვარი და გულდინჯი ძროხა, ძალები გვერდით, თეთრი და ჭროლა.

გამოზამთრებას აქ აპირებენ, მშეერ მოზარდებს აქ აპურებენ, კავკასიონზე დიდი თოვლია, სახლებს მრავალგზის ზვავი სწოლია.

არ ჩამეტინოს, ლიაა მათვეის ჩვენი სილადე მთების ფერდები, აქ არის მათი ზამთრის კარავი, სხვაგან, ვიცი, რომ არ შეჩერდებით.

ქრისტ მწყემსები შავრა ცხენებით, კავკასიური ძალით, ჭენებით, ზოგსაც ხურჯინში უზის ლეკვები, უზანგში უდევთ თბილი ჩექმიბი.

ბარში მოდიან, გაიზამთრებენ, აქ არსაიდან ცვივა ზვავები, აქ სიმშვიდეა და სილამაზე, არც ავი ზრახვით ქრისტ ყვავები.

პატრიოტი პროფ. მიხეილ გონიგაშვილის

მან გაიარა წუთისოფლის ხანგრძლივი გზები, ოთხმოცდათხუთმეტს გადააბიჯა, იყო მშრომელი, დაუზარელი, ცხოვრების ტვირთით მარჯვედ რომ ზიდა.

ის პროფესორი, ისტორიკოსი, წერდა იკვლევდა ქართველთა ყოფას, მისი მეგზური იყო ლამარტინი, მასთან არჩედა შრომას და ყოფნას.

აღნერდა რუსთა უკულმართ ქცევას, ბაგრატიონებს უნგრევდნენ ბუდეს, ბევრ ქართველს ურცხვად ადებდნენ ხუნდებს და უმნარებდნენ სიცოცხლის წუთებს.

ენაც კინალამ წაგვართვეს ბოლოს, ქართველებს ველარ გაუძლებეს მხოლოდ, ის პატრიოტი იყო მხურვალე, ჰერცონიდა ბალი და უყვარდა ვაზი,

მას ღვინით სავსე სულ ჰქონდა თასი, წუთისოფელი მცირება კაცის. ღმერთმა აცხოვონს ერთი ქართველი, იყო ქვეყნის და ხალხის დამცველი.

პროფესია, რომელიც შეუფასებალია

„მასენავლებელი – ღამე უძილო, ნორჩებზე ფიქრი დაუშრობელი. მასენავლებელი – ზოგჯერ უშეილო, მაგრამ ათასი ბავშვის მშობელი.“

იორე ნონეშვილი

რაოდენ დღიდ პატივი და სა- ბასუხის მეგბლო, იყო პედაგოგი, აღმზრდელი მომავალი თაობისა და კიდევ უფრო დიდი პასუხ- ის მეგბლობაა ამ სფეროში მოლ- ვანე ხელმძღვანელის როლი, რომელსაც ათეულობით მოზარ- დი ბედი აქვს მინდობილი.

ჩვენი გაზეთის სტუმარია ქ. თბილისის მერიის ბაგა-ბალების მართვის სააგენტოს ჩუღურე- თის რაონის მე-10 ბაგა-ბალის დირექტორი, ქალბატონი მეგი აბესაძე.

– ქალბატონი მეგი, ორიოდე სიტყვით გვესაუბრეთ თქვენი ბალის შესახებ.

– ჩვენი მე-10 ბაგა-ბალი 1963 წლიდან არსებობს. თავდაპირ- ველად ეს იყო ძეველი შენობა, ხოლო შემდეგ მოხდა მისი ამორ- ტიზაცია, რის გამოც აშენდა ახალი შენობა.

ბაგა-ბალის ეზოში იყო სამი სასენავლო-სააღმზრდელო კორ- პუსი და ერთი ადმინისტრაცი- ული შენობა, სადაც ამჟამად სამზარეულო განთავსებული, რომელიც სამივე კორპუსს კვე- ბით უზრუნველყოფს.

როგორც მოსახლეობსაგან შევიტყვე, დროთა განმავლობაში ერთ-ერთი კორპუსი დაზიანდა მინიჭება წყლებისგან, რის გა- მოც შენობა ამორტიზებული გახ- და და მისი დემონტაჟი უცილე- ბლობას წარმოადგენდა. ძეველი კორპუსის ადგილზე, თანამე- დროვე სტანდარტების შესაბამ- ისად, ახალი კორპუსი აშენდა.

– რას გვეტყვით ბაგა-ბალის ინფრასტრუქტურაზე, კერძოდ, სათამაშოებზე, რამდენად უვნე- ბელია ესა თუ ის სათამაშო პა- ტარებისათვის?

– რაც შეეხება სათამა- შოებს, ყველა სათანადოდა შემონმებულ-დატესტილი, რაც გამოირჩევა უვნებლობით. პა- ტარებს ჯანმრთელობის მხრივ არანაირი საფრთხე არ ემუქრე-

ბათ.

– სასენავლო-სააღმზრდელო მა- სალების შესახებ, თუ შეიძლება...

სასენავლო-სააღმზრდელო ლიტერატურა შესრულებულია უმაღლეს პოლიგრაფიულ დო- ნეზე, რაც ძალიან სასიამოვნოა პატარებისათვის...

– რამდენ ჯგუფია თქვენს ბა- გა-ბალში და რამდენი აღსაზრდე- ლი ირიცხება სით?

– თავიდან იყო 5 სასენავლო-

თანაშემწე გადაყვა მათ. ყოვე- ლივე ამის გამო შეიქმნა ახალი, თბილი, ოჯახური გარემო, სა- დაც პატარები თავს ბედნიერად გრძნობენ.

პედაგოგები აღზრდის პრო- ცეპში მშობლის ფუნქციას ითავსებენ, ამიტომაცა აუცილე- ბელი ისეთი კადრები, რომლებიც ბაგვებს სათანადო აღზრდას გაუწევენ.

– როგორც თქვენი საუბრიდან

და სპეციედაგოგი. რას გვეტყვით სპეციედაგოგზე?

– როდესაც აღსაზრდელი განსაუთრებული დღიანოზით ხასიათდება, მას ენიშნება პერ- სონალურად სპეციედაგოგი სპე- ციალური ცენტრის ანუ ნეირო- განვითარების ცენტრის მიერ, მაგრამ კონკრეტულად ასეთი საჭიროების მქონე აღსაზრდელე- ბი ჩვენთან ბალში არ არის, მა- გრამ თანამედროვე სამყაროში,

ფასესია ყოველი ჩვენგანისათ- ვის, ისნი ხომ ჩვენი მომავალია.

– ქალბატონმ მეგი, რას გვეტყ- ვით კვების შესახებ, რომელი კომ- პანია ამარავებს ბაგა-ბალს საკვე- ბი პროდუქტებით?

– ხელშეკრულება დადებული გვაქვს კომპანია „კოლუქსთან“, რომლის მომსახურებითაც კამაყ- იოდები ვართ.

– როგორია კვების რაციონი და რამდენად უვნებელია ის პა- ტარებისათვის?

– კვების რაციონში შედის კალიორიულად დაბალანსებული პროდუქტები, სადაც გათვლილ- ია თითოეული ყველა ის კალო- რია, რაც მოზარდმა დღიურ ნორმაში უნდა მიიღოს, მათ შო- რის: თევზი, ქათამი, საქონლის ხორცი, ბურლულეული, ნატუ- რალური რძის პროდუქტები და ა. შ. შშირად ხდება ბაგა-ბალების მართვის სააგენტოს მიერ მონი- ტორინგი პროდუქტებზე, რათა პატარებმა ჯანმრთელად და უვნებლად იკვებონ.

– ქალბატონმ მეგი, როგორია სან- იგივენური მუშაობა ჯევენს ბაგა-ბალში?

– დიდი ყურადღება ექცევა აღსაზრდელების ჰიგიენური ნორმების დაცვას, რაშიც დიდი წელილი მიუძღვის ჩვენი ბალის ჯანმრთელობისა და ჰიგიენის უზრუნველყოფის კოორდინა- ტორს.

მინდა ასევე მოგახსენოთ, რომ გვყავს მუსიკის ორი პედაგოგი, რომლებიც ზრუნავენ პატარების აღზრდაზე.

– როგორია თქვენი სამომავლო გეგმები?

– ჩემი სამომავლო გეგმებია, უპირველესად, მე-10 ბაგა-ბალის კიდევ და კიდევ მეტი წარმატე- ბები, რასაც, ასევე, ჩემს კო- ლეგებსაც და პატარა აღსაზ- რდელებსაც ვუსურვებ.

ულრმესი მაღლობა. გი- სურვებით წარმატებებს!

ესაუბრა, მარინე ბურასაშვილი

სააღმზრდელო ჯგუფი, შემ- დეგ მას დაემატა 4 სასენავლო- სააღმზრდელო ჯგუფი. სულ სახეზე ირიცხება 178 აღსაზ- რდელი. ასევე მინდა გითხრათ, რომ მოხდა ჯგუფების დაყოფა, რადგან სატანდარტს ზევით გა- დაცილება იყო, რის გამოც ეს გადაწყვეტილება მივიღეთ. ჯგუფები გავყავით შუაზე და პედაგოგებს არჩევანის უვლება მივეცით, რომ პირველი ან მეო- რე დატერვებინათ. რის შემდეგ შეიქმნა ახალი ჯგუფები. გავით- ვალისნიერ ისიც, რომ ბავშვებმა თავი უცხოდ არ იგრძნონ ახალ გარემოში, რის გამოც მეორე ცვლილების პედაგოგი და პედაგოგის

ჩანს, ძალიან გიყვართ თქვენი საქმე...

– საბაგვებო ბალი ჩემი ცხოვრების ნაწილია, ჩემი შინა- განი სულიერი სამყაროა; დი- ლიდან თითების საღამოს 7 საა- თამდე სამსახურში ვარ, რათა არცერთს მოაკლდეს ყურადღება და თუ საქმე მოთხოვთ შაბათ- ავირასაც არ დავიხევ უკან.

ჩვენს ბაგა-ბალში მოღვაწეობების სტაუტისა და გამოცდილების მქონე პედაგოგისა და შესაძლებლობების მქონე პირთავისაც.

– თქვენი მუშაობის ძირითადი და უმთავრესი კრედიტი...

– ეს არის აღსაზრდელებისად- მი უდიდესა ყურადღება, რადგან თითოეული მოზარდის სიცოცხ- ლე და ჯანმრთელობა უძვირ-

ასე თუ ისე, ფსიქოლოგთან და ლოგოპედთან ერთად, საჭირო გახდა ბაგა-ბალში სპეციედაგო- გობის მოწვევაც.

ჩვენს ბაგა-ბალში მოღვაწეობების სპეციედაგოგი – აქედან ერთი ძევები და ერთიც ახალი კადრია. ასევე, საჭიროების შემ- თხვევაში, ჩვენი შენობა ადაპ- ტირებულია შემ ანუ შეზღუდუ- ლი შესაძლებლობების მქონე პირთავისაც.

– თქვენი მუშაობის ძირითადი და უმთავრესი კრედიტი...

– ეს არის აღსაზრდელებისად-

მი უდიდესა ყურადღება, რადგან თითოეული მოზარდის სიცოცხ- ლე და ჯანმრთელობა უძვირ-

პრეტური პალიტრა

კორქ ოთარის ძე ადემ-
ვილი ფაინარ ქალაქ სამ-
ცოლისაში.

ჰელიშვილის დიდი ნაწილი
აფხაზები ჰყობოდ, გულო-
იფშის რაიონის სოფელ ეს-
ტონიაში აქვს გაფარებული.
ფასტავრა ქალაქ სამ-
ცოლის, ამჟამად, შეფრთ-
მეტე საშუალო სკოლა.

სახლობრძა ახევი ფიზიკა
მათემატიკურ სკოლაში. შემ-
დებ კა ქუთაისის პოლიტე-
ქნიურ უზივერსიტეტში.

ამჟამად ემიგრაციაში
იმყოფება.

ნარმოგიდგნო მისი
შემოქმედების ნაწილს.

დროა! დაშვას მნათე,
დროა! მხსნელელი იქმნას.
დროა! რომ, საათის ისრებს
დროა! საძირკველს დიდხანს.

მამა მწყრმელი ჩათარისი

ერის სიმინდე,
ერის ნამუსა,
ერის ბურჯი და,
ის დიდი ვაზი.

რასაც რომ ქვია,
ჯვარი ნამუსის.

ერის ხმა! კათალიკოსი
მისი სევდა და

მისი დარდია,
ქართველი ერი
იყოს ძლიერი!

და მოვიშოროთ
„ეშმას მანტია“

მ ა მ ა დარდი
კ ა თ ა ლ ი კ ო ს ი

მ ა მ ა მწყემსი და
დიდი მოყვარე.

ერი ცოდვა!
ჰე, უწმინდესო,

თქვენი „მიყვარხართ“
ლოცვად მოჰკვარე.

ქართველი ერი,
ნატრობს სიმშვიდეს,

მიმას კალთაზე უდარაჯია,
შვილები მისი,

ყველა ქართველი,
ერთი დიდ ცოდვას

დაუტანჯა!

კათალიკოსი, გთხოვთ,
შეგვიბრალეთ,

ვუძლებ გამოცდას,
დღენი გვშველინ,

კრიალოსანი,
„შენი კვეჩა მე“

სიყვარულისთვის შეგვიპნევია.
დაგვლოცე მამა.

მთელი ის დასი ,
ვისაც რომ მრევლი ,

სწორი გზით მიჰყავს ...
ერის სიმინდე ! ერის სინდისია ,

მამა ი ლ ი ა არის მთაწმინდა ,

ლუბლიებში ცრიდა, წვიმდა
უგონოდ,

შენი სიბორითი მე ვიკეპები,
მე მნამდა ის დრო,

მე მიყვარს ის დრო!

როცა ოდესმე მოგეფერები...
ჩემი ფერიავ, შენ იაგუნდო,

შენი სიბორი მე! ველარ უარყვევე,
მე შენ და ის დრო!

მე შენ და ის დღე,
ასალნილის დამეს

თეთრად ვილალე.

ნატრობს სურვილი შენ, უშენო-

ბას,
ჩემი სურვილი შენზე მეტია,

ალარც ვარდება, ალარც
ტიტები,

კაზე ღრუბლები და ცა მეტია.

ლუბლიები გავდა „memento
mori“-ს

ჩვენ ისევ დილით ნატერფალები,
მყინვარი, სახე, ბიბილო ყურის,
შენ! მე სიცოცხლევ, დაგენაშები,
„ეხლა ღამეა, საათი იწვის,
ალბად, გაჩერდა ნამი მარადის,
მშეღლი „ცხოველი“ არაგვი მდორედ,
მე, შენ და ის დღე...

ოთხი საათი, სამი დუმილი
სამი ნამია

ლავარდოვანი,
სავერდოვანი, „პარხატოვანი“
ნარმიტაცია ..

გიშერ ზურმუხტი ისევ ალსდგება,
დამწარი ნავის ფერფლის საწყისი,

კვამლია ჩემი, სურვლი თბილი

მე მოგონებებს ვერ შევეშვები.

მე, შენ და ის დღე,
მე, შენ და დარდი,
შენი სიბორდან, ვერ დავესენი,

სიყვარულს გთხოვ,
მე სიცოცხლეს გთხოვ,
ალბათ, წყაროზე დაგესესხები,
ღრუბლები იწვის. მე, შენ და ის დრო!

ოთხი საათი, სამი ნამია,
მიყვარხარ სიბორვ,
მიყვარხარ, სიბორვ!

ჩემი ცა მეტი მე მიხარია.

კინ ეს მ

გული როგორ გაუძლიერდა

პოპულარულმა საბავშვო პოეტმა ლეილა კადაჭიორიამ შობა-ახალი წელი დიდებული ნობათით მიუღლოცა — მალე გამოვა მისი ლექსების კრებული. თუმცა, ზუსტად ამ დროისთვის ვერ მოესწორ წიგნის გამოცემა. სანამ წიგნი დღის სინათლეს იხილავს, მანამდე პოეტს გულმა როგორ გაუძლოს, რომ დიდი დღესასწაულები არ მიუღლოცოს საყვარელ პანიებს.

ლეილა ვადაჭიორია

შობის ღამე

მთელ ქვეყანას ეფინება
მათი შუქის ნათელი,
ფანჯრებთან რომ ციმციმებენ
შობის ღამეს სანთლები.

მოფუსფუსე ბებიკო და
საშობაო ღვეზლები,
ბაბუ გვლოცავს, მეყოლეოთ
ჯანმრთელი და დღეგრძელი.

სიხარულით ცას სწვდებიან
დედიკო და მამიკო,
ნახეთ, შობას გვილოცავენ
ალილო... ალილო.

ჩვენც გილოცავთ შობასაო
ლოცვითა და გალობით,
ქრისტე იშვა ბეთლემსაო,
მაღალ ღმერთის წყალობით.

ახარი წერი

მოვრთეთ დიდი ნაძვის ხე და
ჩიჩილაკიც მზად არი,
მეკვლე კართან გველოდება,
თოვლის პაპაც აქ არი.

მოდი მალე, რაღას უცდი,
მოდი, წელო ახალო,
გოზინას ხომ ბევრს მოგართმევთ,
ჩურჩხელებს – ვერ დათვალო.

არ მოგაცლებთ ცეკვა- თამაშს,
ლექსებს ნაირფერადებს,

ქართულ სიმღერებს გიმღერებთ,
გულებს გაგიფერადებთ.

გიგი ღირიშის

ტანსაცმელი იგივეა,
ხურჯინიც კი იგივე,
გულში ჩუმად ლილინებს,
მას ჰეგვს, რომ გაიღიმებს.

ესეც ლოყებდაბრანული,
გრძელი, თეთრი წერითა,
მგონი, მამი, შარშანდელი
თოვლის პაპა მოვიდა.

სახახარწილო ოკენება

თოვლის პაპა მოვიდა,
ოჳ, რამხელა ხურჯინით...
გაუგია, მამიკო და
ბავშვები რომ ვუცდიდით.

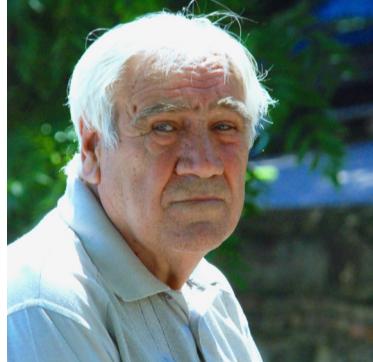
ყველას ჩამოგვიგებს
ნაირ-ნაირ საჩუქრებს,
ნიკა ნატრობს, ნეტავი,
აიფონს თუ მაჩუქებს.

გაზეთ „სახალხო განათლება+“-ის
რედაქტორი ჩვენს თანამშრომელ მზია
გოგოძეს სამძიმარს უცხადებს ძმის
გიორგი (გია) ომარის ძე გოგოძის

უდროოდ გარდაცვალების გამო.

სამძიმარი

მეგობრობის შემძლეობა ღვ-
თიური ნიჭია. მხოლოდ რჩეული
ახასიათებთ ამგვარი შემძლე-
ბობების საგანგებო ძალის-

ჩვენი მეგობრი — ჰავლი მურადიშვილი — 80

ეს უნდა მოგდებამდეს ადამიანს.
სხვისი სიხარულით გახარება,
სხვისი დარდის გაზიარება უნდა
შეგეძლოს, სხვისი დამარტება სი-
ამოვნებას უნდა გგვრიდეს.

ამგვარი ნიჭით არის დაჯილ-
დოებული ჩვენი მეგობარი ჰავლი
მურადიშვილი.

საქართველოს დიდ ისტორი-
ულ ეზოში იგი ყველას მეგობარი
და მასპინძელია. ადამიანები კი
არა, ჩვენი „უმცროსი ძმები“ —
ცხოველები და ფრინველებიც
ახლობლობენ მასთან. ასე რომ
არ იყოს, ყვავები ყოველდღე
კავლებს კი არ მოუტანდნენ,
რომელსაც ჩვენც, მის მეგობრებს
გვინანილებს ხოლმე. ამ საოცრე-

ბაზე მწერალმა ნარო კოლხელმა
მოთხოვობაც კი დაწერა — „ჰავლი
პაპას ჰავლები“.

ჩვენც ამიტომ ვაძლევთ
თავს უფლებას, ფამილიარულად
ველაპარაკოთ, თორებ ცნო-
ბილ აღმოსავლეთმცოდნებზე
(თურქოლოგზე), განათლების
ამაგდარ მუჟავზე, იქნებ, უფრო
აკადემიურად უნდა გველაპარა-
კა.

ამჯერად მისი შრომით-შემოქ-
მედებითი მოღვაწეობის ფაქტო-
ბრივ დეტალებზე არ ვილაპარა-
კებთ, რადგან ეს ისედაც იცის
საზოგადოებამ. აი, 90-ის ან
ასი წლისა რომ მოიყრება, მა-
შინ დაწვრილებით მოვუთხოვთ

მკითხველს მის ნაშრომ-ნამოღ-
ვანარზე.

ახლა კი... „გაუმარჯოს პავ-
ლესა...“ ამას რომ მისამლერი
მოსდევს, ის ჩვენს მეგობარ პავ-
ლეს არ ეხება; ის თუ დასხამს
ან დასასხმელს შემოდგამს მაგ-
იდაზე ჩვენთვის ირჯება მაშინ.

ასე ხდება ხშირად: საიუბილეო
თარიღი შეუსრულდება თუ არა-
საიუბილეო ან სხვა მიზეზთა
გამო მის შესანიშავ მეუღლეს,
ქალბატონ ციალას, ისეთი ნუგ-
ბარ-ნუგბარები გამოუტანებია
ჩვენთვის, რომ ორი თუ სამი
დღე აღარც საშინაო და აღა-
რც საგარეო პოლიტიკა გაგვხ-
სენებია...

დღეგრძელი და მზეგრძელი
ყოფილობის ჩვენი მეგობარი
ჰავლე მურადიშვილი, ერთი ოცი
წელი ამ დიდ ეზოში — „კოსტავას
ეზოდ“ რომ მოიხსენიები დღეს
და კიდევ ერთი ამდენი — იქ,
სადაც დიდებული მარანი აქცი
გამართული აცტოფარებში.

სიყვარულითა და პატივისცე-
მით:

ზურბ ქობალია, ზურაბ შაუ-
თიძე, ზურაბ ადამია, ზურაბ
ცუცქირიძე, ბორის მიშელაძე,
ჯემალ კასრაძე, ზურაბ მამულაშ-
ვილი, თამარ ანდრიაძე, აგრეთვე
გაზეთ „ლიტერატურული საქა-
რთველოსა“ და ჟურნალ „დილის“
რედაქციები.

მთ. რედაქტორი ბორის მიშველაძე

555 596 050

გამომცემელი: ა(ა)იპ „პედაგოგთა და მეც-
ნიერ-პედაგოგთა ხელშეწყობისა და დახ-
მარების საქართველოში მეცნიერებლის ფონდი“
ს/ს 402010587
ს/ს თბილისი პანკი:
GE 94 TB7249236080100007

რედაქტორი

ზურაბ ქობალია (თავმჯდომარე) 599 343 727;
ნათელა ქიმერიძე 595 584 572; ბორის მიშველაძე 555 596 050;
ნათია გურგენიძე 593 422 258; ეკა მამუკაშვილი 599 944 592;
მზია გოგოძე 593 208 048; ირმა მებონია 591 320 705;
კონსტანტინე გურგენიძე 555 960 246; გერმანე საზანოელი 599 567 115;
თამარ ანდრიაძე (კომპიუტერული რედაქტორი) 599 44 98 48;
ელ-ფოსტა: saxgani@gmail.com
ტელ: (032) 2 99 80 00
(032) 2 98 48 07; (032) 2 99 63 52

მოსწავლის შემოქმედება

ნიშის ნაპერნკალი რომ აღლვარდას

წიგნი გაზეთი ხშირად უთ-
მობს ადგილს პედაგოგთა და
მოსწავლეთა მხატვრულ შემო-
ქმედებას, ზრუნავს მათი ნი-
შის ნახალისება-განვითარები-
სათვის.

პუშკინი წერდა: „აქედან
ეხედავ ნაკადების მე დაბადე-
ბას“. ჩვენც ნიშის ნაპერნკალი
დავინახეთ ნია ჭუმბურიძის
გამოგზავნილ ორ მშვენიერ
ჩანახატში. აღმოჩენილი ნიშის
ნაპერნკალს კი მოფერება, სუ-
ლის შებერვა უნდა და იგი თა-
ვის დრიზე აელვარდება.

პატარა ნია რუსთავის 24-ე
საჯარო სკოლა-გიმნაზიის
(დირექტორი მანანა გოგო-
ლაძე) მეოთხეულასელია. და-
ლიან უყვარს თავისი პირველი
მასწავლებები: ლალი არ-
ბერიძე და მარინ ვადაჭიო-
რია, რომლებმაც „შეასწავლეს
ანი-ბანი, შეაყვარეს დედა
ენა, თავს ევლებათ, ფრთხებს
უსწორებთ, რომ თამამად შე-
ძლოს ფრენა“.

ორი რჩევა უნდა მოგცე,
ჩემო ნია: დაკვირვებით და
სისტემატურად იყითხე სა-
ბავშვო უწყნალი „დილა“.
მეორე რჩევა კი მუხრან მაჭა-
ვარიანისაა: „გიყვარდეს სამ-
შობლო, სიმართლე გიყვარ-
დეს, გიყვარდეს, გიყვარდეს
და დაღინდა და დედას უთხრა; დედა,
ელენ ჩონი და ფეხზე ვა-
კოცო? შენ ხომ ამბობ, ჩემი
კოცა ისეთი თბილია, რომ
ნატენს აუცილებლად მოა-
შექმნას. დედამ გაუდიმა და
უთხრა: რაც შენ თქვი, ჩემო
გოგო, მართალია, მაგრამ ეს
ხომ მხოლოდ ზღაპარია, ამი-
ტომ ელენს ფეხი სინამდ-
ვილები არ სტენია.

დილით ნინი ბაღში რომ
წავიდა, ჯგუფების ჰეიტა,
ფეხის ტკივილი ძალიან მტ-
კივნეული არისო? ზოგმა
კიო — უპასუხა, ზოგმა —
არა. ნინი დაინტერესდა, ეს
ამბავი როგორ დამთავრდე-
ბოდა. ნინის დედამ უთხრა,
რომ დღეს დამთავრდებოდა
ეს ამბავი. ეწყინა, იმიტომ რომ
მალე დამთავრდებოდა. ნინი
დაწვა, დედამ გაიკუპა. შენ მაინც ის
დაწვა, დედამ გაიკუპა გამოყვა-
რდება